

Krešimir Kufrin (1958–2015)

U osnovi, svatko umire sam. U strahu ili prepasti, smireno ili u mukama, spokojno ili opirući se onome neminovnome, svačija je smrt njegovo vlastito, intimno iskustvo, toliko vlastito da se nikome drugome ne da ispričati niti se i sa kime može podijeliti. No, ne umire se samo sebi, nego i drugima; štoviše, moglo bi se kazati da je za smisao i značenje svake smrti ključno i kako ona djeluje na okolinu, na one koji ostaju. U smrti se na još jedan trenutak sabire i ponovno uspostavlja cijeli život, sva njegova događanja, svi odnosi, sve ono što je pokojnik činio, radio i što je drugima značio. Po bogatstvu i širini tog uskrsnuća života u paradoksu smrti vrednuje se onda nečiji život i žali za onim što će zbog smrti morati biti propušteno u budućnosti, a često i za onim što se nepažljivo propustilo u prošlosti. No, ima i ljudi koji i u času smrti misle na druge, koji vode računa da čak i taj krajnji događaj vlastitog života prođe bez loših posljedica na one koji ostaju živi te da zbog njihove smrti nitko drugi ne strada. Takva je bila smrt našeg prijatelja Krešimira Kufrina koji je iznenada, vraćajući se s posla kući, umro u svojem automobilu. Koliko se moglo rekonstruirati, tog 3. prosinca Krešo je, osjetivši da se nešto ozbiljno zbiva, automobil zaustavio pazeći da zbog njegove iznenadne slabosti nitko drugi ne strada i pokazujući tako brojne nijanse i značajke svoje osobnosti. Takva obzirnost, pažljivost, takav osjećaj za okolinu, pa čak i za neku vlastitu dužnost, i to u času onoga krajnjega u životu, kad prestaju sve odgovornosti i kad je svakome prepušteno da bude sam za sebe, slika je Krešina života kakav smo zapamtili i u kojem smo imali sreću sudjelovati.

Krešimir Kufrin diplomirao je 1987. godine sociologiju i filozofiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je 1995. godine stekao magisterij znanosti iz sociologije, a 2002. godine doktorat znanosti iz sociologije. Na Katedri za metodologiju Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu radio je od 1991. godine. 2003. godine izabran je u zvanje višeg asistenta, 2004. godine docenta te 2010. godine u zvanje izvanrednog profesora.

Osim metodologije istraživanja u sociologiji, pri čemu su posebno mjesto zauzimali računalna obrada podataka i mjerni instrumenti, njegovi znanstveni interesi i područja ekspertize obuhvaćali su vrlo široku lepezu te su uključivali socijalnu ekologiju, sociologiju rizika, sociologiju znanosti i sociologiju obrazovanja, a pitanja kojima se bavio bila su vrlo raznorodna i protezala su se, između ostalog, na društvene aspekte klimatskih promjena, društvene aspekte proizvodnje i potrošnje energije, društvene aspekte genske tehnologije, informiranost, stavove i obrasce ponašanja povezanih s HIV/AIDS-om, stavove o Europskoj uniji... Sudjelovao je u brojnim znanstvenoistraživačkim projektima koje je velikim dijelom sam konci-

pirao ili bio ključan suradnik. U koautorstvu je napisao četiri znanstvene knjige, a samostalno ili u koautorstvu objavio je tridesetak znanstvenih radova u stručnim časopisima, zbornicima radova i knjigama. Objavljivao je i prijevode, prikaze i stručne radove u znanstvenoj periodici. Na međunarodnim i domaćim znanstvenim i stručnim skupovima održao je petnaestak izlaganja. Bio je član uredništva časopisa *Socijalna ekologija* (glavni i odgovorni urednik od 2013.) i *Revija za sociologiju* te član savjeta časopisa *Polemos*.

Krešo je posebno bio poznat kao nastavnik. Tijekom svoje uspješne i zapažene predavačke karijere, na svim razinama studija predavao je niz predmeta i kolegija, kao što su Osnove sociološke statistike, Obrada i analiza podataka, Metoda ankete, Konstrukcija i evaluacija mjernih instrumenata, Istraživački projekt i Kvalitativne metode istraživanja – *Grounded Theory*, a bio je i mentor brojnim diplomandima i doktorandima.

Iako je Krešinim odlaskom Odsjek za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu ostao bez svoga važnog člana, gubitak koji smo iskusili daleko nadilazi poslovnu i organizacijsku sferu. Nestalo je neponovljive Krešine osobnosti koja je bila jedinstvena i u svakom pogledu posebna. Pažljiv i beskrajno nježan, osluškujući potrebe i želje drugih, nastojao je svakoga podržati u naumima i idejama te je razvio jednu posebnu kulturu darivanja. Boraveći mnogo na fakultetu, pred računalom, Krešo bi mnoge od nas znao iznenaditi pronasavši na internetu ključnu knjigu ili članak koji nam je trebao, često idući i ispred naših želja i osviještenih potreba. Činio je to neovisno o tome je li bila riječ o poslu ili pak o hobbiju i razbibrizi. Svatko od nas ima na svojim računalima mnogo Krešinih darova – tekstova, muzike, videosadržaja, karata i svakog drugog materijala za koji je ocijenio da bi nam mogao koristiti, a pritom nikad nije pogriješio. Njegova duboka i gorka ironija, njegovi sarkazmi i njegove uvijek sjajno plasirane cinične primjedbe kojima bi kao mačem razagnao zbrkanost i unio reda u mišljenje, pomagali su nam da se smijehom branimo od apsurdnih zahtjeva i besmislica kojima smo stalno bombardirani. Njegov stav prema svijetu mogao bi se nazvati *mračnom vedrinom*: stvari stoje uglavnom loše, ali to ne znači da ih ne možemo ismijavati i pritom se dobro zabaviti, stječući time ne samo otpornost na glupost, nego i snagu za otpor. U tome je najveći ljudski gubitak Krešinoga naglog i neočekivanog odlaska. Može se zato kazati da Krešina smrt nije samo njegova stvar i njegovo osobno i intimno iskustvo, nego je ona trajno i nepopravljivo pogodila mnoge od nas koji su ga poznavali i pouzdavali se u njegovo mišljenje, stavove i komentare. Ostalo nam je samo da cijenimo i njegujemo one dijelove sebe koji su nastali i oblikovali se u druženju s njime, jer će život bez njega biti oskudniji za mnoge provale smijeha i mnoge izvanredne uvide.

Ozren Žunec